

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến.

Chúng ta đang sống trong thế kỷ XXI - thế kỷ của nền văn minh trí tuệ, xã hội thông tin và kinh tế trí thức. Xu thế toàn cầu hóa, thị trường hóa là xu thế tất yếu của thế giới và Việt Nam cũng không nằm ngoài quy luật chung đó. Bởi vậy, giáo dục Việt Nam đã và đang có nhiều chuyển biến tích cực để bắt kịp với sự phát triển của giáo dục thế giới. Mục tiêu của giáo dục là: ***“Đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; hình thành và bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực của công dân đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”***

Để làm được việc này, ngành giáo dục nói chung và các nhà giáo nói riêng đã tích cực tìm ra những giải pháp phù hợp để nâng cao chất lượng giáo dục.

Ngày 27 tháng 3 năm 2015, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 404/QĐ-TTg phê duyệt Đề án đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông. Mục tiêu đổi mới được Nghị quyết 88/2014/QH13 của Quốc hội quy định: ***“Đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông nhằm tạo chuyển biến căn bản, toàn diện về chất lượng và hiệu quả giáo dục phổ thông; kết hợp dạy chữ, dạy người và định hướng nghề nghiệp; góp phần chuyển nền giáo dục nặng về truyền thụ kiến thức sang nền giáo dục phát triển toàn diện cả về phẩm chất và năng lực, hài hoà đức, trí, thể, mỹ và phát huy tốt nhất tiềm năng của mỗi học sinh.”***

Thực hiện các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội và Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, chương trình giáo dục phổ thông mới được xây dựng theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh; tạo môi trường học tập và rèn luyện giúp học sinh phát triển hài hoà về thể chất và tinh thần, trở thành người học tích cực, tự tin, biết vận dụng các phương pháp học tập tích cực để hoàn chỉnh các tri thức và kỹ năng nền tảng, có ý thức lựa chọn nghề nghiệp và học tập suốt đời; có những phẩm chất tốt đẹp và năng lực cần thiết để trở thành người công dân có trách nhiệm, người lao động có văn hoá, cần cù, sáng tạo, đáp ứng nhu cầu phát triển của cá nhân và yêu cầu của sự nghiệp xây dựng, bảo vệ đất nước trong thời đại toàn cầu hoá và cách mạng công nghiệp mới.

Năm 2018, chương trình giáo dục phổ thông mới đã được triển khai và bắt đầu thử nghiệm tại một số trường tiểu học. Đến năm 2020, chương trình này được thực hiện đồng bộ trên cả nước bắt đầu từ lớp 1.

Để thực hiện nhiệm vụ năm học, góp phần thực hiện tốt, mang lại hiệu quả cao trong việc bước đầu thực hiện chương trình sách giáo khoa mới. Là giáo

viên giảng dạy trực tiếp lớp 3, tôi nhận thấy mỗi giáo viên cần chủ động, tích cực trong mọi hoạt động dạy học ở tất cả các môn học, đặc biệt là môn Hoạt động trải nghiệm. Vì vậy, trong phạm vi sáng kiến của mình tôi mạnh dạn chọn đề tài: ***“Nâng cao hiệu quả giờ sinh hoạt lớp thông qua Hoạt động trải nghiệm.”***

2. Mục tiêu của đề tài, sáng kiến.

Với quan điểm ***“Nâng cao hiệu quả giờ sinh hoạt lớp”*** nên tôi nghiên cứu đề tài này với mục đích:

- Tạo môi trường học tập và rèn luyện giúp học sinh phát triển hài hoà về thể chất và tinh thần .
- Giúp học sinh tự tin, chủ động xử lí linh hoạt các tình huống trong cuộc sống.

3. Thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu.

Đề tài: ***“Nâng cao hiệu quả giờ sinh hoạt lớp thông qua Hoạt động trải nghiệm”*** được tôi tiến hành nghiên cứu bắt đầu từ tháng 8 năm 2023 đến hết tháng 4 năm 2024.

Đối tượng nghiên cứu là học sinh lớp 3A - Trường tiểu học Phú Cường - Ba Vì - Hà Nội.

Phạm vi nghiên cứu là lớp học do tôi trực tiếp làm giáo viên chủ nhiệm.

II. NỘI DUNG CỦA SÁNG KIẾN

1. Hiện trạng vấn đề.

Giáo viên chủ nhiệm là nhà quản lý, nhà tâm lý; là nơi để các em học sinh chia sẻ những buồn vui, là một chỗ dựa tinh thần vững vàng cho các em trong cuộc sống. Đồng thời, giáo viên chủ nhiệm là người đánh giá khách quan kết quả rèn luyện của mỗi học sinh và phong trào chung của lớp.

Theo quy định của Bộ giáo dục, trong chương trình Tiểu học, sinh hoạt lớp là một môn học bắt buộc. Tuy nhiên đây là một môn học có nhiều điểm khác biệt với những môn học văn hóa khác. Vì sinh hoạt lớp là dạng hoạt động giáo dục tập thể, là một hình thức tổ chức tự quản cho học sinh và là một trong những biện pháp cơ bản góp phần xây dựng tập thể học sinh đoàn kết. Chính thông qua các giờ sinh hoạt lớp, các em học sinh có thể bày tỏ, chia sẻ tâm tư, tình cảm và tự đánh giá, nhận xét nhau thẳng thắn, tích cực. Các em học sinh trong lớp gắn bó với nhau trong một cộng đồng thu nhỏ để giải quyết những vấn đề của cuộc sống xảy ra hàng ngày ở nhà trường, lớp học. Học sinh được mở rộng các mối liên hệ, tăng cường sự hiểu biết, giúp đỡ lẫn nhau. Đây cũng là dịp để học sinh làm quen với nhiều loại hình hoạt động khác nhau, giúp các em phát triển các kỹ năng cơ bản và cần thiết cho bản thân. Các em phải được vừa học vừa chơi, được thể hiện khả năng của mình...

Theo chương trình giáo dục phổ thông tổng thể, công bố tháng 7 năm 2017, ***Hoạt động trải nghiệm ở Tiểu học*** là các hoạt động giáo dục bắt buộc, trong đó học sinh dựa trên sự huy động tổng hợp kiến thức và kỹ năng từ nhiều lĩnh vực giáo dục khác nhau để trải nghiệm thực tiễn đời sống nhà trường, gia đình, xã hội, tham gia hoạt động hướng nghiệp và hoạt động phục vụ cộng đồng dưới sự hướng dẫn và tổ chức của nhà giáo dục. Bằng hoạt động trải nghiệm của bản thân, mỗi học sinh vừa là người tham gia, vừa là người thiết kế và tổ chức các hoạt động cho chính mình, qua đó tự khám phá, điều chỉnh bản thân, điều chỉnh cách tổ chức hoạt động, tổ chức cuộc sống để sinh hoạt và làm việc có kế hoạch, có trách nhiệm. Đặc biệt, theo chương trình giáo dục phổ thông 2018, một phần của giờ sinh hoạt lớp là hoạt động trải nghiệm đã có chương trình, sách giáo khoa, sách giáo viên cụ thể hướng dẫn. Điều này giúp giáo viên dễ dàng mang lại hiệu quả hơn khi tổ chức tiết sinh hoạt lớp.

Với thâm niên nhiều năm trong nghề dạy học, qua quan sát thực tế và trao đổi với bạn bè đồng nghiệp, tôi nhận thấy những năm gần đây, nhiều giáo viên đã đi sâu nghiên cứu, tìm tòi và đúc kết những biện pháp hay trong giảng dạy nhằm nâng cao hiệu quả trong giáo dục. Ngoài ra, việc hưởng ứng các phong trào do ngành Giáo dục phát động, các giáo viên đã tích cực thay đổi phương

pháp, hình thức tổ chức dạy học. Nhờ đó, kết quả học tập và rèn luyện của học sinh được nâng cao rõ rệt.

Đặc biệt, năm học 2023-2024 là năm học thứ tư thực hiện chương trình giáo dục phổ thông tổng thể và Hoạt động trải nghiệm trở thành hoạt động chính trong chương trình.

Năm học 2023-2024, tôi được Ban giám hiệu nhà trường phân công chủ nhiệm và giảng dạy lớp 3A. Với tổng số là 31 học sinh. Các em cư trú trên nhiều địa bàn khác nhau nên công tác chủ nhiệm của tôi còn gặp nhiều khó khăn. Các em học sinh Tiểu học như con chim non với đôi cánh yếu mềm trước bầu trời bao la nên mọi sinh hoạt, nề nếp còn rụt rè bỡ ngỡ. Một số em bạo dạn tự tin nhưng đa số các em còn rụt rè, nhút nhát thiếu tự tin nên không dám bày tỏ ý kiến cá nhân trước đông người.

Để rõ hơn về thực trạng của tiết sinh hoạt lớp, ngay từ tuần học đầu tiên, tôi đã thăm dò ý kiến của học sinh lớp trong lớp mình chủ nhiệm:

Tổng số	Cảm nhận của em về tiết sinh hoạt lớp			
	Rất thích	Thích	Bình thường	Không thích
31	3	6	13	9

Như vậy đa số học sinh cảm thấy bình thường hoặc không thích tiết sinh hoạt lớp. Hay nói một cách khác, các em rất "sợ" khi phải đến tiết sinh hoạt cuối tuần. Tôi cứ luôn băn khoăn là tại sao tiết sinh hoạt lớp lại khiến các em nhàm chán như vậy?

Đánh giá lại những thuận lợi và khó khăn trên, tôi thấy việc tổ chức tốt các tiết sinh hoạt lớp cùng với các Hoạt động trải nghiệm để góp phần hình thành các năng lực và phẩm chất của học sinh vẫn đề cần quan tâm. Chúng ta cần làm những gì để rèn cho học sinh thói quen tích cực trong cuộc sống hằng ngày, tự giác điều chỉnh bản thân, có ý thức tự hợp tác nhóm và tự giải quyết vấn đề. Chính vì vậy, tôi đã mạnh dạn đưa ra đề tài: ***“Nâng cao hiệu quả giờ sinh hoạt lớp thông qua Hoạt động trải nghiệm ở lớp”*** để nghiên cứu, thực nghiệm ngay tại lớp mình làm chủ nhiệm. Tôi nhận thấy ngay từ bước đầu, đề tài đã đem lại một số kết quả nhất định. Sau đây là một số biện pháp mà tôi đã áp dụng:

2. Giải pháp thực hiện.

Tiết sinh hoạt lớp chính là tiết hoạt động tập thể, hoạt động trải nghiệm của học sinh sau một tuần học tập. Trong tiết này, giáo viên chủ nhiệm đóng vai trò điều khiển, cố vấn giúp học sinh tham gia vào những hoạt động do các em tự tổ chức. Sinh hoạt lớp là một trong những tiết học có ý nghĩa trực tiếp trong việc góp phần xây dựng tập thể học sinh đoàn kết, kỷ luật, phát huy được tác dụng

đối với từng thành viên. Thông qua tổ chức các loại hình hoạt động phong phú, đa dạng để giáo dục hành vi, thói quen ứng xử văn hóa cho học sinh về các mặt năng lực, phẩm chất,... Để nâng cao hiệu quả tiết sinh hoạt lớp tôi đã tiến hành một số biện pháp sau:

2.1. Nghiên cứu nội dung chương trình Hoạt động trải nghiệm lồng ghép trong giờ sinh hoạt lớp.

Tiết sinh hoạt lớp thường tổ chức vào tiết học cuối của ngày thứ Sáu hàng tuần. Để tổ chức tốt một tiết sinh hoạt lớp thì việc cần thiết và không thể thiếu của người giáo viên chủ nhiệm đó là nghiên cứu nội dung bài, nội dung chương trình. Cũng như năm học trước, năm học 2023-2024, trong chương trình có đưa Hoạt động trải nghiệm là hoạt động bắt buộc, được tổ chức với thời lượng 3 tiết/tuần. Trong đó có 1 tiết được thực hiện lồng ghép trong tiết sinh hoạt lớp. Qua nghiên cứu tôi thấy nội dung Hoạt động trải nghiệm được lồng ghép trong tiết sinh hoạt lớp như sau:

Tuần	Chủ đề của tháng	Nội dung Hoạt động trải nghiệm trong giờ sinh hoạt lớp
1	Tự giới thiệu về mình	Nét riêng của mỗi người.
2		Tài năng học trò.
3		Sản phẩm theo sở thích.
4		Danh mục sách theo sở thích
5	Nếp sống đẹp	Quý trọng thời gian.
6		Làm việc theo kế hoạch.
7		Phân loại đồ cũ.
8		Cũ mà vẫn tốt.
9	Mái trường em yêu	Lớp học thân thương.
10		Chúng mình hiểu nhau.
11		Tự hào về Đội ta.
12		Món quà tặng thầy cô.
13	Giữ gìn nhà cửa ngăn nắp, sạch sẽ	Đôi tay khéo léo.
14		Góc nhà thân thương.
15		Em chăm sóc nhà cửa.
16		Chăm làm việc nhà.

Tuần	Chủ đề của tháng	Nội dung Hoạt động trải nghiệm trong giờ sinh hoạt lớp
17	Gia đình yêu thương	Câu chuyện yêu thương.
18		Tình cảm gia đình.
19		Mua sắm tiết kiệm.
20		Sử dụng thiết bị điện, nước.
21	Ăn uống an toàn hợp vệ sinh	Tiêu chí đánh giá ông Táo.
22		Thực phẩm sạch.
23		Quy tắc ứng xử khi ăn uống.
24		Cẩm nang ăn uống an toàn.
25	Hoạt động vì cộng đồng	Tự hào về truyền thống quê hương.
26		Món quà tặng bạn.
27		Đồng cảm với người khuyết tật.
28	Làm bạn với thiên nhiên	Tự hào về vẻ đẹp quê hương.
29		Tuyên truyền viên nhí.
30		Bảng thông tin môi trường.
31		Hành động vì môi trường.
32	Tìm hiểu thế giới nghề nghiệp	Đức tính nghề nghiệp.
33		Tấm gương nghề nghiệp.
34		Nguyên tắc bảo đảm an toàn trong lao động.
		Buổi liên hoan cuối năm.

Mỗi chủ đề được thực hiện trong một tháng với bốn tiết sinh hoạt lớp. Các nội dung này đều tập trung vào các hoạt động trải nghiệm như: Đọc thơ, vẽ tranh, hát, biểu diễn, chia sẻ,... Dựa vào nội dung này, tôi đã xây dựng kế hoạch cụ thể cho từng hoạt động của từng tuần sao cho phù hợp để đạt hiệu quả cao nhất.

2.2. Xây dựng đội ngũ cán bộ lớp.

Cùng với việc nghiên cứu nội dung chương trình, phương pháp, hình thức tổ chức một giờ sinh hoạt lớp thì việc chuẩn bị đội ngũ cán bộ lớp cùng góp phần quan trọng trong việc thành công của tiết sinh hoạt lớp.

Ngay từ đầu năm học, tôi đã tiến hành những công việc sau:

a) Lựa chọn lớp trưởng và lớp phó.

Như chúng ta đã biết xây dựng một đội ngũ cán bộ lớp là việc rất quan trọng bởi đội ngũ cán bộ lớp cùng giáo viên chủ nhiệm sẽ đôn đốc, nhắc nhở việc thực hiện nề nếp cũng như học tập của học sinh trong lớp. Những học sinh được chọn làm cán bộ lớp bao giờ cũng phải gương mẫu trước các bạn về mọi mặt: học tập, kỷ luật, tác phong, thái độ tham gia các hoạt động,... Tôi đưa ra các tiêu chí bầu chọn cán bộ gồm 1 lớp trưởng và 2 lớp phó (1 lớp phó học tập và 1 lớp phó văn-thể-mỹ) như sau:

+ Nhận thức nhanh, tiếp thu bài tốt, hăng hái phát biểu xây dựng bài, chữ viết sạch đẹp,...

+ Nhanh nhẹn, sôi nổi, mạnh dạn, nói năng hoạt bát, được bạn bè tin nhiệm, yêu quý...

Dựa vào tiêu chí trên, tôi gợi ý tên một số học sinh tiêu biểu mà tôi đã tìm hiểu nắm bắt thông tin được ở phần trên gồm: Đào Duy Khánh, Đỗ Quốc An, Nguyễn Thùy Chi, Nguyễn Hương Giang, Nguyễn Minh Đăng, Nguyễn Trường Giang, Nguyễn Mai Anh. Tôi cho cả lớp bình chọn qua hình thức giơ tay, biểu quyết và lớp đã lựa chọn được đội ngũ cán bộ lớp gồm:

- Em Đào Duy Khánh: Tiếp thu bài tốt, học giỏi các môn, tự tin, nhanh nhẹn, cởi mở với bạn bè, có khả năng bao quát lớp tốt làm lớp trưởng, phụ trách chung.

- Em Nguyễn Thùy Chi: Tiếp thu bài nhanh, hát hay, bạo dạn, tự tin có năng lực chỉ huy sáng tạo trong công việc làm lớp phó phụ trách văn nghệ và các phong trào khác.

- Em Đỗ Quốc An: Tiếp thu bài nhanh, sôi nổi, biết quan tâm và giúp đỡ bạn làm lớp phó phụ trách học tập.

Việc bình chọn như trên có tác dụng thúc đẩy các em thi đua phấn đấu học tập rèn luyện để phát triển toàn diện hơn. Đội ngũ cán bộ lớp chính là tấm gương để các bạn trong lớp noi theo.

b) Lựa chọn tổ trưởng.

Với đội ngũ tổ trưởng, tôi cũng để cho học sinh tự lựa chọn và bình bầu. Giờ sinh hoạt lớp tôi lấy ý kiến của tập thể lớp để lựa chọn. Những em ngoan, có thành tích xuất sắc nhất tổ trong việc thực hiện nề nếp sẽ được bầu làm tổ trưởng. Cuối mỗi tháng trong tổ sẽ bình chọn ra một bạn xuất sắc làm tổ trưởng theo hình thức luân phiên nhau. Sở dĩ tôi cho các em luân phiên nhau làm tổ trưởng nhằm phát huy sự tự tin, thể hiện sự chủ động và ý thức đảm nhận trách nhiệm của mỗi cá nhân đồng thời tạo sự thỏa mãn và thăng tiến cho mỗi thành viên. Đây là một trong những kỹ năng sống cần thiết (*kỹ năng thể hiện sự tự tin, kỹ năng đảm nhận trách nhiệm, kỹ năng giao tiếp,...*)

Ngoài cách lựa chọn tổ trưởng như trên, tôi cũng linh hoạt giới thiệu bổ sung một số em ý thức chưa tốt, hiếu động, hay làm việc riêng trong giờ học làm tổ trưởng vì như thế em đó mới thấy được vai trò của mình, phải gương mẫu thì mới nhắc nhở được các bạn, từ đó ý thức của các em sẽ tốt hơn.

c) Tập huấn, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lớp.

Sau khi đã lựa chọn được đội ngũ cán bộ lớp, tôi tiến hành giao nhiệm vụ, tập huấn và bồi dưỡng cho các em; hướng dẫn các em nắm được vai trò, nhiệm vụ của mình trong lớp như sau:

+ Lớp trưởng: Phụ trách công việc chung của lớp: giữ gìn nề nếp tự quản, nề nếp học tập; tổng kết, báo cáo các hoạt động của lớp trong giờ sinh hoạt cuối tuần.

+ Lớp phó học tập: Kiểm tra, giảng giải, đôn đốc nhắc nhở việc học tập của lớp; chỉ đạo hoạt động truy bài đầu giờ; báo cáo về tình hình chuẩn bị bài của các bạn hàng ngày; nhắc nhở các tổ trưởng theo dõi các bạn về ý thức học tập các môn học.

+ Lớp phó phụ trách văn nghệ và các phong trào khác: Luôn cập nhật thông tin về các phong trào thi đua do cô tổng phụ trách phát động như văn nghệ, thể dục thể thao, kế hoạch nhỏ, ủng hộ từ thiện vv... để từ đó đôn đốc các bạn thực hiện tốt các phong trào trên.

+ Tổ trưởng: Kiểm tra sách vở đồ dùng học tập, nhắc nhở nề nếp tự quản, của các thành viên trong tổ.

Việc tập huấn, bồi dưỡng kĩ càng cho đội ngũ cán bộ lớp như trên giúp các em nắm vững vai trò, trách nhiệm của mình để cùng nhau xây dựng một tập thể đoàn kết vững mạnh, thực hiện tốt các hoạt động của trường, của lớp đề ra.

2.3 Làm mới các hoạt động trong giờ sinh hoạt lớp.

Một tiết sinh hoạt lớp hiện nay thường gồm 3 hoạt động chính.

Hoạt động 1: Tổng kết, đánh giá các hoạt động của lớp diễn ra trong tuần.

Hoạt động 2: Định hướng, lập kế hoạch cho các hoạt động thực hiện ở tuần tới.

Hoạt động 3: Sinh hoạt theo chủ đề.

Như chúng ta được biết, một tiết sinh hoạt lớp đạt hiệu quả phải là tiết sinh hoạt với bầu không khí vui vẻ, thoải mái, khi mọi người cảm thấy mình là một phần của tiết sinh hoạt đó, không ai cảm thấy lạc lõng, bên ngoài cuộc. Đó là tiết sinh hoạt mà các em cảm nhận được giá trị hữu ích từ nội dung và phương pháp tổ chức. Để đáp ứng được yêu cầu đó, giáo viên phải mất khá nhiều thời gian đầu tư về nội dung và xây dựng phương pháp phù hợp.

Xác định được điều đó nên bản thân tôi luôn cố gắng, linh hoạt trong việc xây dựng và đổi mới nội dung và phương pháp tổ chức để tiết sinh hoạt lớp trở thành một tiết học thực sự bổ ích bằng các hoạt động cụ thể:

****HD1: Tổng kết, đánh giá các hoạt động diễn ra trong tuần.***

Hoạt động: **Tổng kết đánh giá tuần học** là một trong ba nội dung chính của tiết sinh hoạt lớp. Để hoạt động này không nặng nề, áp đặt như một phiên tòa: khi đó bạn này kể tội bạn khác, bạn kia thắc mắc, rồi thầy cô xử phạt và gây cho học sinh sự sợ hãi. Mặt khác trong giờ sinh hoạt, có giáo viên chỉ nhận xét, phê bình học sinh và rút kinh nghiệm,... Tôi đã hướng dẫn cho các em học sinh thực hiện nhịp nhàng, chủ động các hoạt động trong giờ sinh hoạt. Cụ thể như sau:

- Nếu như trước đây, ở hoạt động này giáo viên thường là người tổ chức, nhận xét, đánh giá những kết quả lớp đã đạt được trong tuần thì nay tôi cho các em tự điều hành giờ sinh hoạt. Chỉ trong những tuần đầu khi các em còn nhiều bỡ ngỡ thì tôi thường là người hướng dẫn, giúp đỡ các em. Sau khi đã chọn lựa được đội ngũ cán bộ lớp thì hàng ngày, vào giờ ra chơi tôi thường xuyên hướng dẫn các em cán bộ lớp làm quen các hoạt động của giờ sinh hoạt lớp. Hết tuần thứ Hai, sang đến tuần thứ Ba, tôi cho các em đội ngũ cán bộ lớp dần chỉ đạo giờ sinh hoạt.

- Để tiết sinh hoạt lớp cuối tuần, các em cán bộ lớp có thể tự điều hành giờ học, tôi họp đội ngũ cán bộ lớp, hướng dẫn các em tổng kết, đánh giá và đưa ra kế hoạch tuần sau. Các thành viên trong đội ngũ cán bộ lớp có trách nhiệm tổng hợp các hoạt động diễn ra trong tuần theo chức vụ đã được phân công. Lớp trưởng là người giao việc, các lớp phó và tổ trưởng báo cáo. Đội ngũ cán bộ lớp phải chỉ ra được các cá nhân chưa thực hiện tốt và đưa ra được phương hướng, mục tiêu của tuần tiếp theo.

- Sau khi cán bộ lớp tổng kết, đánh giá tuần học, tôi cho học sinh cả lớp thảo luận, bổ sung ý kiến về nội dung cán bộ lớp vừa nêu. Cuối cùng, tôi trong vai là một thư ký, tổng hợp mọi vấn đề và đưa ra quyết định một cách hợp lý nhất. Tôi sẽ tuyên dương, khen ngợi những học sinh có cố gắng, tích cực trong mọi hoạt động của lớp. Tôi tuyên dương, khen ngợi không chỉ những học sinh giỏi, xuất sắc, mà giành cho mọi thành viên trong lớp nếu có sự tiến bộ. Bên cạnh lời tuyên dương khen ngợi, tôi tặng các em những bông hoa điểm 10 dán vào bảng thi đua của lớp. Những nội dung tuyên dương, khen ngợi cụ trong giờ sinh hoạt giúp học sinh hào hứng, tích cực, tự tin và cố gắng nhiều hơn để thi đua với bạn ở tuần học tiếp theo.

- Đồng thời, sau mỗi giờ sinh hoạt lớp, với những học sinh mắc khuyết điểm, tôi gặp em đó phân tích, nhắc nhở để động viên em cố gắng hơn. Với những học sinh thường xuyên mắc lỗi trong nhiều tuần liên tiếp, tôi sẽ trao đổi trực tiếp với cha mẹ học sinh để phối hợp cùng giáo dục con em.

- Không chỉ bằng những lời nhận xét, tuyên dương, tôi còn đưa ra những hình ảnh, những đoạn video được tổng kết sau một tuần, một tháng, một học kì học tập, rèn luyện. Chúng ta đã biết, hiện nay là thời đại công nghệ thông tin, mọi hoạt động đều có thể lưu lại bằng hình ảnh. Trong tuần, tôi thường chụp ảnh, lưu lại những hoạt động của các em. Cuối tuần tôi tổng kết, làm thành một video về các hoạt động đó. Học sinh được xem lại những hình ảnh, hoạt động của mình đó, nhận ra những việc đã làm được, những việc còn hạn chế. Chính điều đó sẽ là động lực để các em tự tin, cố gắng ở những tuần tiếp theo.

Không chỉ là các tiết Sinh hoạt lớp vào cuối tuần, mà vào mỗi dịp sơ kết học kì, tôi lại tổ chức tổng kết để đánh giá kết quả đã đạt được.

Ví dụ: Tại tiết sinh hoạt lớp tuần 18, tôi tổ chức sơ kết cuối học kỳ I và hướng dẫn bình chọn để xét khen thưởng những “*Học sinh tiêu biểu*” trong lớp.

Trước hết, tôi làm một video ghi lại các hoạt động tiêu biểu trong học kì 1. Học sinh sẽ được nhìn lại những hoạt động trong học kỳ vừa qua.

Sau đó, tôi tổ chức bình chọn để xét khen thưởng “*Học sinh tiêu biểu*”. Tôi hướng dẫn học sinh bình chọn, chọn lựa những học sinh tiêu biểu tôi bằng cách đưa ra các tiêu chí: *phải có sự tiến bộ vượt bậc hoặc thành tích nổi bật trong 3 nội dung đánh giá “kiến thức - kĩ năng, năng lực, phẩm chất”*. Qua bình chọn bằng hình thức giới thiệu, rồi giơ tay biểu quyết của các em, cùng với sự theo dõi đánh giá của tôi cũng như của cha mẹ học sinh, lớp tôi có $16/31$ em = 51,6% học sinh được khen. Kết quả trên hoàn toàn phù hợp với trình độ, năng lực và phẩm chất của các em. Thông qua cách đánh giá và kết quả đánh giá ở cuối kỳ I, các em học sinh đã biết điều chỉnh cách học, rèn luyện năng lực, phẩm chất để cố gắng, tiến bộ hơn trong học kỳ II.

***HD2. Triển khai kế hoạch tuần tới.**

Dựa vào những kế hoạch của Nhà trường, của Đoàn, Đội cũng như những kết quả đã đạt được và những mặt còn hạn chế ở tuần trước, tôi dự kiến kế hoạch thực hiện ở tuần tới (*nề nếp, học tập và các phong trào khác*). Đồng thời tôi đưa ra một số gợi ý về một số biện pháp để thực hiện tốt kế hoạch đề ra. Sau đó cho học sinh chủ động thảo luận để đưa ra những biện pháp cần làm. Các em sẽ lần lượt nêu được các ý kiến, các biện pháp hay. Cuối cùng, tôi sẽ tổng kết và đưa ra biện pháp thực hiện. Với việc cho học sinh chủ động nêu được biện pháp thực hiện, các em sẽ hào hứng và tự tin, có động lực để tiếp tục hoàn thành tốt các nhiệm vụ của tuần tiếp theo.

Hoạt động này tôi cho lớp tiến hành ngắn gọn, trọng tâm trong khoảng 3-5 phút, sau đó chuyển sang hoạt động 3.

****HD3. Sinh hoạt theo chủ đề.***

Dựa vào nội dung chương trình hoạt động trải nghiệm lồng ghép trong giờ sinh hoạt lớp ở các tuần, các tháng và dựa vào một số hoạt động gợi ý trong sách giáo khoa, sách giáo viên, tôi xây dựng một số các hoạt động để phát huy năng lực, tạo hứng thú cho các học sinh trong giờ sinh hoạt lớp.

a) Sinh hoạt lớp với trò chơi.

Chơi vui là một nhu cầu cần thiết đối với học sinh Tiểu học, đặc biệt đối với học sinh lớp 3. Có thể nói, chơi quan trọng như ăn, ngủ, học tập trong đời sống các em. Chính vì vậy các em luôn tìm mọi cách và tranh thủ thời gian trong mọi điều kiện để chơi. Được chơi các em sẽ tham gia hết sức tự giác và chủ động. Khi chơi các em biểu lộ tình cảm rất rõ ràng như niềm vui khi thắng lợi và buồn bã khi thất bại. Từ đó tạo hứng thú, động lực cho các em.

Một trong những trò chơi tôi thường sử dụng có hiệu quả trong giờ sinh hoạt lớp là trò chơi: ***“Mong muốn, chia sẻ, hi vọng, quan tâm”***.

****Mục đích:*** Giúp học sinh:

- Bày tỏ mong muốn, những chia sẻ cũng như những mơ ước của mình.
- Học sinh tự tin bày tỏ, chia sẻ những mong muốn, mơ ước,... của mình.

****Chuẩn bị:***

Với trò chơi này, tôi hướng dẫn học sinh chuẩn bị những tấm thiệp xinh xắn bằng bìa, một hộp không có nắp đáy bằng giấy hoặc bằng nhựa.

****Cách chơi:***

Tất cả các học sinh trong lớp tham gia. Mỗi em lấy ra một mảnh giấy trắng và cầm bút chuẩn bị. Các em học sinh làm việc độc lập, tự viết ra những mong muốn riêng của mình về một môn học hoặc một hoạt động nào đó, nói lên những điều mình hi vọng sẽ đạt được; những mong muốn của mình về gia đình, bố mẹ, thầy cô, bạn bè và tập thể lớp; những điều mà mình quan tâm đến hay là muốn chia sẻ với mọi người.

Sau đó, tôi thu lại tất cả những mảnh giấy này để lẫn vào hộp, sau đó yêu cầu mỗi học sinh chọn ra một mảnh giấy trong hộp và đọc lên những mong muốn, hi vọng, quan tâm, chia sẻ cho học sinh cả lớp cùng nghe.

Cuối cùng, tôi tổng hợp lại những mong muốn, suy nghĩ, tâm tư và nguyện vọng của các học sinh. Từ đó, tôi đưa ra lời nhận xét về những điều mà các em học sinh đang cần, đang mong muốn và đang quan tâm; những mơ ước mà các em đang dự định,...

Qua trò chơi này tôi thấy, học sinh được mạnh dạn nêu lên những suy nghĩ, mong muốn của mình. Qua đó, tôi cũng có thêm cơ hội thấu hiểu học sinh của mình để từ đó đề ra biện pháp dạy học và giáo dục phù hợp.

Hình ảnh các em học sinh trong lớp 3A chia sẻ “điều em muốn nói”

Ngoài ra, thỉnh thoảng tôi cũng tổ chức cho các em tập chơi các trò chơi dân gian. Qua các tiết sinh hoạt dưới cờ hay sinh hoạt theo chủ điểm, các em học sinh đã được tìm hiểu và biết cách chơi một số trò chơi dân gian như: *Chi chi chành chành*; *Ô ăn quan*; *Bịt mắt bắt dê*; *Cướp cờ*; *Kéo co*,... Những trò chơi này thường gắn với các bài đồng dao dễ nhớ, dễ thuộc. Có trò chơi cá nhân và trò chơi tập thể. Nhưng điểm chung của trò chơi dân gian là nhẹ nhàng, vui, dễ nhớ, dễ chơi và có thể tổ chức ở trong lớp học hoặc ngoài sân trường nên luôn thu hút học sinh.

Với chủ trương của Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống: “*Mang cuộc sống vào bài học và đưa bài học vào cuộc sống*” nên mọi hoạt động của các tiết học nói chung và tiết sinh hoạt lớp có lồng Hoạt động trải nghiệm nói riêng đều được giáo viên chúng tôi thực hiện linh hoạt gắn với cuộc sống hàng ngày của

các em. Các hoạt động đầu của tiết sinh hoạt lớp, đội ngũ cán bộ lớp vẫn thực hiện bình thường như trên lớp. Đến hoạt động sinh hoạt theo chủ đề, tôi tổ chức cho học sinh chơi trò chơi vận động. Một số trò chơi dân gian được tôi tổ chức như:

Trò chơi: Kéo co

Đây là một trò chơi dân gian mà học sinh rất thích chơi vì nó là một trò chơi tập thể lôi cuốn được nhiều người tham gia. Tôi thường tổ chức cho cả lớp chơi dưới sân trường.

* *Mục đích:* Giúp học sinh:

- Mạnh dạn, tự tin, đoàn kết cho học sinh khi tham gia chơi.
- Tạo không khí vui vẻ trong học tập

Qua trò chơi này, học sinh được rèn kỹ năng mạnh dạn, tự tin và phát triển thể lực. Với những học sinh có sức khỏe yếu, rụt rè, nhút nhát không dám xung phong chơi, tôi luôn cổ vũ, động viên các em mạnh dạn tham gia chơi. Chính vì thế học sinh cả lớp rất hào hứng chơi và cổ vũ cho các bạn.

Hình ảnh các em học sinh lớp 3A chơi trò chơi “Kéo co”

Trong các tiết sinh hoạt lớp, tôi luôn thay đổi các trò chơi khác nhau để tránh cho các em không cảm thấy nhàm chán. Những trò chơi dân gian không chỉ rèn năng lực tự tin mà còn góp phần giáo dục học sinh giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.

Bên cạnh những trò chơi dân gian thì trò chơi hiện đại cũng có tác dụng rất tốt. Ngày nay với tốc độ phát triển bùng nổ của công nghệ thông tin, nhiều trò chơi hiện đại qua máy tính, điện thoại,... khiến nhiều học sinh lãng quên trò chơi truyền thống của dân tộc. Chính vì vậy, tôi thấy việc tổ chức các trò chơi dân gian kết hợp một số trò chơi hiện đại là hình thức rất bổ ích giúp các em rèn luyện tác phong nhanh nhẹn, hoạt bát, tinh thần tập thể và ý thức kỷ luật cao, tránh cho các em không cảm thấy nhàm chán. Trò chơi dân gian dễ chơi lại không tốn kém tiền mua đồ chơi. Hơn nữa những trò chơi dân gian còn mang ý nghĩa giáo dục rất lớn “*Học mà chơi, chơi mà học*”.

Hình ảnh các em học sinh lớp 3A chơi trò chơi dân gian.

b) Sinh hoạt lớp với các hình thức nghệ thuật: Biểu diễn văn nghệ, vẽ tranh, diễn kịch, biểu diễn thời trang,...

Để tránh sự nhàm chán, căng thẳng của tiết sinh hoạt, ngoài thái độ nhẹ nhàng, tôi luôn định hướng, tổ chức cho lớp được thực hiện các hình thức nghệ thuật: văn nghệ, vẽ tranh, diễn kịch, biểu diễn thời trang, làm thiệp chúc mừng, trang trí lớp. Các hoạt động này được tổ chức đan xen trong các tuần nhằm gây hứng thú, tránh nhàm chán khi tổ chức.

Trước khi các hoạt động này diễn ra, tôi thường cho các em thảo luận để xây dựng chương trình, chuẩn bị, tập dượt các hoạt động diễn ra.

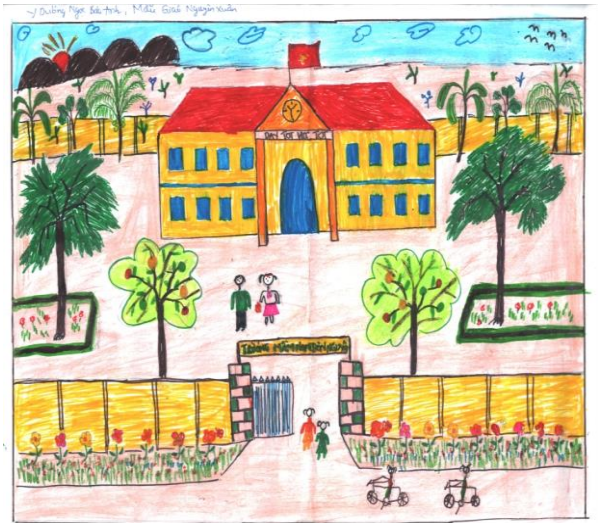
Hoạt động: Vẽ tranh

Với các chủ đề: “Mái trường em yêu”

“Gia đình yêu thương”

“Làm bạn với thiên nhiên”.

Tôi thường tổ chức và hướng dẫn cho học sinh thể hiện tình cảm của mình bằng các bài vẽ những bức tranh xinh xắn. Bằng sự khéo léo của đôi bàn tay, tình cảm chân thật của mình, các em đã tạo được những món quà vô cùng ý nghĩa và quý giá. Điều này không chỉ giáo dục tình thương yêu, kính trọng của học sinh đối với thầy cô, cha mẹ mà còn là những món quà tinh thần đầy ý nghĩa cho thầy cô, cha mẹ.

Những bức tranh đẹp của học sinh lớp 3A

Chủ đề: Thầy cô, mái trường, gia đình, thiên nhiên.

Hoạt động: Biểu diễn văn nghệ

Với mỗi chủ điểm, chủ đề, tôi luôn hướng dẫn các em học sinh lựa chọn những bài hát, bài múa, bài thơ,... thuộc chủ điểm đó và tập luyện trước. Sau đó các em sẽ thể hiện biểu diễn tập thể hoặc cá nhân về những tiết mục đã tập luyện trong giờ sinh hoạt lớp. Thông qua những bài ca tiếng hát, giáo dục học sinh tình yêu

quê hương đất nước, yêu quý cảnh vật thiên nhiên và con người. Đồng thời rèn cho các em tính bạo dạn, tự tin, củng cố tinh thần đoàn kết trong các em, tạo cho các em niềm vui, niềm hạnh phúc, niềm hứng khởi khi đến trường, đến lớp.

Chủ điểm: “Gia đình yêu thương”

Những bài bài hát múa tặng bà, tặng mẹ nhân ngày 8/3.

Chủ điểm: “Mái trường em yêu”

Những bài hát múa “Món quà tặng thầy cô”.

Hoạt động: Trang trí lớp học

Mỗi tháng với mỗi chủ đề khác nhau, tôi lại tổ chức và hướng dẫn cho các em học sinh trong lớp thi đua trang trí lớp học giữa các tổ về chủ đề đã lựa chọn.

Ví dụ: Vào dịp Tết đến, xuân về tôi tổ chức cho các em trang trí lớp theo đúng chủ đề “*Vui đón Tết*”

*** Chuẩn bị:**

- Các vật liệu cần để trang trí như: hoa Tết, đồ ăn Tết, lời chúc Tết,...

*** Cách thực hiện:**

Tôi cho các em trang trí lớp học với những hình ảnh mang không khí Tết. Các em cùng nhau gắn những bông hoa, trang trí bánh chưng, hoa đào,... Với sự khéo léo của mình, các em rất hào hứng cùng nhau trổ tài trang trí lớp học.

Chủ điểm: “Gia đình yêu thương”
Những góc trang trí lớp học “Vui đón Tết”.

c) Mời đại diện cha mẹ học sinh đến dự buổi sinh hoạt lớp.

Trong các tháng có các phong trào thi đua quan trọng như chào mừng các ngày: 8/3, 20/10, 20/11, để giúp học sinh vui vẻ, phấn khởi, tự tin tham gia tôi thường tổ chức hoạt động trình diễn tài năng của em. Mỗi khi tổ chức hoạt động này, tôi mời đại diện cha mẹ học sinh đến dự buổi sinh hoạt lớp. Đại diện cha mẹ học sinh sẽ cùng giáo viên chủ nhiệm động viên các em tham gia. Đồng thời đại diện cha mẹ học sinh cũng sẽ làm Ban giám khảo để chấm phần thi của các em. Kết thúc phần thi, các bậc phụ huynh cũng sẽ là người trao tặng quà để động viên các học sinh tham gia.

Thông qua việc làm này tôi thấy học sinh tự tin, phấn khởi tham gia; cha mẹ học sinh biết được hoạt động của con em mình và qua đó cũng nắm được các phong trào thi đua của lớp, của trường Từ đó, phụ huynh sẽ đôn đốc con em tích cực tham gia mọi hoạt động ở trường, ở lớp.

3. Kết quả sau khi áp dụng sáng kiến tại đơn vị

Sau khi áp dụng một số biện pháp **“Nâng cao hiệu quả giờ sinh hoạt lớp thông qua môn Hoạt động trải nghiệm.”** cho học sinh lớp 3A, tôi nhận thấy kết quả các giờ sinh hoạt lớp của lớp tôi chuyển biến rõ rệt theo chiều hướng rất tích cực:

- Học sinh lớp tôi rất hào hứng, mong chờ đến tiết sinh hoạt lớp cuối tuần.
- Với những nội dung tổng kết đánh giá kết quả rèn luyện, học tập trong tuần, triển khai nhiệm vụ tuần sau, các em lắng nghe, theo dõi nghiêm túc để rút kinh nghiệm sửa chữa khuyết điểm kịp thời, thực hiện tốt nhiệm vụ. Với nội

dung hoạt động theo chủ đề của Hoạt động trải nghiệm thì học sinh thích thú, sôi nổi và tích cực tham gia.

- Học sinh có nề nếp tự quản tốt, có ý thức tự rèn luyện, yêu trường, yêu lớp, đoàn kết và tự giác thực hiện nội quy của trường, lớp.

- Nhiều học sinh lớp tôi vốn tính nhút nhát, thiếu tự tin đã trở nên bạo dạn và tự tin hơn. Nhiều vấn đề khúc mắc trong học tập, trong tâm tư tình cảm, sinh hoạt hàng ngày của các em,... đã được tháo gỡ trong những buổi sinh hoạt cởi mở, chân tình, thân thiện, vui tươi này. Như vậy hiệu quả của giờ sinh hoạt lớp sẽ góp phần không nhỏ vào việc hoàn thiện nhân cách, mở mang tri thức, kĩ năng sống,... cho các em học sinh.

Sau khi thực hiện các tiết sinh hoạt lớp dưới dạng một tiết học gắn liền với các Hoạt động trải nghiệm, tôi đã tham khảo ý kiến học sinh lớp mình chủ nhiệm và thu được kết quả như sau:

Tổng số	Cảm nhận của em về tiết sinh hoạt lớp			
	Rất thích	Thích	Bình thường	Không thích
31	10	18	4	0

Với những kết quả đạt được như trên, tôi thấy rất phấn khởi vì điều mình nghiên cứu, áp dụng đã mang lại hiệu quả thiết thực. Điều đó tạo động lực cho bản thân tôi tích cực hơn trong công tác nghiên cứu, tìm tòi và mạnh dạn hơn nữa trong việc nghiên cứu các biện pháp dạy học tích cực để nâng cao chất lượng giảng dạy của mình.

4. Hiệu quả của sáng kiến

4.1. Hiệu quả về khoa học.

Sáng kiến được áp dụng hiệu quả cho thấy việc nghiên cứu giải pháp đổi mới là rất cần thiết trong các hoạt động dạy học và giáo dục học sinh. Nó đáp ứng đúng xu thế đổi mới của chương trình giáo dục phổ thông 2018.

4.2. Hiệu quả về kinh tế.

Sáng kiến này khi tổ chức thực tế và áp dụng rộng rãi không mất nhiều thời gian, không mất nhiều kinh phí cho việc chuẩn bị các hoạt động dạy học của giáo viên và việc trải nghiệm thực tế của học sinh.

4.3. Hiệu quả về xã hội.

Sáng kiến này sau khi áp dụng đã cho thấy hiệu rất khả quan: Học sinh được thay đổi từ nhận thức đến tư duy trong mỗi giờ sinh hoạt lớp. Các em hòa đồng với nhau, gần gũi nhau và luôn đoàn kết, quý trọng nhau. Giáo viên cũng cảm thấy nhẹ nhàng, phấn khởi, gần gũi các em học sinh. Phụ huynh học sinh cũng có được cái nhìn thực tại về hoạt động dạy - học của thầy và trò trên lớp học.

5. Tính khả thi

Sáng kiến: ***“Nâng cao hiệu quả giờ sinh hoạt lớp thông qua môn Hoạt động trải nghiệm”*** đã cho thấy hiệu quả rõ rệt của việc nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Tôi tin tưởng rằng, sáng kiến này có thể áp dụng rộng rãi ở tất cả các lớp trong nhà trường Tiểu học và ứng dụng được với nhiều trường có cùng điều kiện như trường tôi đang công tác.

6. Thời gian thực hiện đề tài, sáng kiến

Sáng kiến kinh nghiệm này tôi đã thực hiện thực tế trong năm học 2023 - 2024 và tiếp tục áp dụng cho các năm học tiếp theo.

7. Kinh phí thực hiện sáng kiến

Kinh phí để thực hiện sáng kiến này là không đáng kể, nó có thể thay đổi tùy thuộc vào từng hoạt động cụ thể của mỗi chủ đề mỗi tiết học.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với các cấp lãnh đạo, các cơ quan quản lý cấp trên.

Đề mọi giáo viên nói chung và giáo viên Tiểu học nói riêng ngày càng nâng cao chất lượng giáo dục nhằm thỏa lòng mong mỏi của toàn dân, tôi nghĩ chắc hẳn ai cũng mong muốn như tôi rằng đề nghị với cấp trên việc sau:

- Tổ chức nhiều chuyên đề, buổi tọa đàm về kỹ năng sư phạm, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng kìm nén cảm xúc,... để giáo viên chúng tôi được tham gia học tập và trải nghiệm.

2. Đối với đồng nghiệp.

Trên đây là một vài suy nghĩ và biện pháp thực hiện **“Nâng cao hiệu quả giờ sinh hoạt lớp thông qua môn Hoạt động trải nghiệm”** ở lớp 3A trường Tiểu học Phú Cường - Ba Vì - Hà Nội mà tôi đã áp dụng bước đầu có hiệu quả tốt. Tôi mong muốn các bạn đồng nghiệp cùng tham khảo và áp dụng với học sinh lớp mình, trường mình.

3. Đề xuất giải pháp trong thời gian tới.

- Tiếp tục thực hiện biện pháp trên để tiết sinh hoạt lớp gắn với Hoạt động trải nghiệm thực sự hiệu quả.

- Nghiên cứu các tài liệu, sách tham khảo, các phương tiện thông tin nhiều hơn để tìm ra các biện pháp hữu hiệu khác.

- Luôn học hỏi, trao đổi cùng các bạn đồng nghiệp để đúc rút kinh nghiệm, nâng cao trình độ chuyên môn.

- Thường xuyên cập nhật những thông tin mới, ứng dụng mới trong quá trình dạy học và giáo dục học sinh.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN

(ký tên, đóng dấu)

Ba Vì, tháng 4 năm 2024

Người viết

Lê Phương Đông.